Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

GEOGRAFIA
POZIOM ROZSZERZONY

PRZYKŁADOWY ZESTAW ZADAŃ (A1)

W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać z linijki, lupy i kalkulatora.

Czas pracy 180 minut

GRUDZIEŃ 2013

Wskazane zadania wykonaj na podstawie barwnego materiału zamieszczonego w załączniku.

Zadania od 1. do 8. wykonaj na podstawie barwnej mapy okolic Elbląga.

Zadanie 1. (0–1)
Podaj cechę charakterystyczną każdego z wymienionych w tabeli elementów środowiska geograficznego obszarów przedstawionych w polach A4 i D3. Uzupełnij tabelę.

Element środowiska geograficznego	Pole A4	Pole D3
rzeźba terenu		
pokrycie terenu		

Zadanie 2. (0–1)
Przedstaw trzy przyrodnicze cechy, którymi różnią się rzeki Grabianka i Elbląg uchodzące do Zalewu Wiślanego.

1. .....

2. .....

3. .....

Zadanie 3. (0–2)
Port w Elblągu obsługuje żeglugę towarową i przybrzeżną żeglugę pasażersko-turystyczną. Do jego rozwoju mógłby przyczynić się przekop przecinający Mierzeję Wiślaną np. w miejscowości Skowronki.

Podaj dwie korzyści i dwa negatywne skutki ekonomiczne lub środowiskowe, które mogą wystąpić po wybudowaniu przekopu łączącego Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską.

Korzyści:

1. .....

2. .....

Negatywne skutki:

1. .....

2. .....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 4. (0–1)
Na fotografiach przedstawiono znaki informacyjne położone na terenie dwóch miejscowości zaznaczonych na barwnej mapie.

Fotografia 1.

Źródło: http://mapa.targeo.pl/

Fotografia 2.

Źródło: http://eksploratorzy.com.pl/

Podaj nazwy miejscowości, w których znajdują się przedstawione na fotografiach znaki informacyjne.

Fotografia 1. .....

Fotografia 2. .....

Zadanie 5. (0–1)
Statek pokonał trasę między Tolkmickiem a Krynicą Morską wzdłuż linii żeglugowej (CD1/2).

Oblicz długość trasy statku w milach morskich. Przyjmij, że 1 Mm = 1852 m. Zapisz obliczenia.

Obliczenia

Długość trasy statku ..... Mm

Zadanie 6. (0–1)
Odcinek linii kolejowej z Tolkmicka (D2) do stacji położonej w osadzie Święty Kamień (E2) przebiega wzdłuż linii brzegowej Zalewu Wiślanego.

Wyjaśnij, dlaczego tego odcinka linii kolejowej nie poprowadzono krótszą trasą. Podaj dwa argumenty.

1. .....

.....

2. .....

.....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 7. (0–2)
Wymień dwie cechy środowiska przyrodniczego sprzyjające i dwie cechy utrudniające zagospodarowanie Żuław.

Cechy środowiska przyrodniczego sprzyjające zagospodarowaniu:

1. .....

2. .....

Cechy środowiska przyrodniczego utrudniające zagospodarowanie:

1. .....

2. .....

Zadanie 8. (0–1)
Na rysunkach przedstawiono wysokość górowania Słońca w dniach równonocy w różnych szerokościach geograficznych.

Rysunek 1.

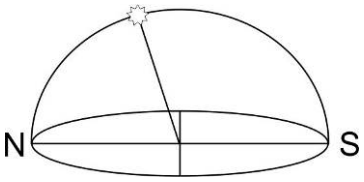

Rysunek 2.

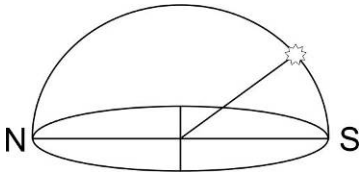

Rysunek 3.

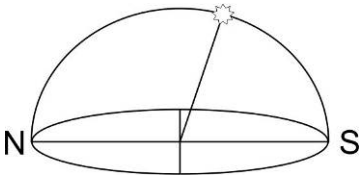

Rysunek 4.

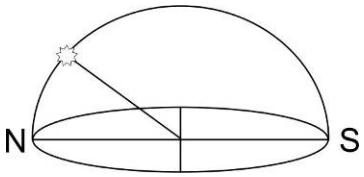

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.
Rysunek, na którym przedstawiono wysokość górowania Słońca nad horyzontem Elbląga w dniach równonocy, oznaczono numerem

A. 1. B. 2. C. 3. D. 4.

Zadanie 9. rozwiąż na podstawie barwnej mapy przedstawiającej obszary występowania osadów czwartorzędowych.

Zadanie 9. (0–1)
Zaznacz poprawne dokończenie zdania.
Obszar, który powstał najpóźniej, oznaczono numerem

A. 1. B. 2. C. 3. D. 4.

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 10. rozwiąż na podstawie barwnych fotografii przedstawiających profile wybranych gleb.

Zadanie 10. (0–2)
Przyporządkuj do każdej z wymienionych w tabeli form rzeźby jeden profil gleby najczęściej występującej w obrębie danej formy. Wpisz znak X w odpowiednie komórki tabeli.

Forma rzeźby	Profil gleby			
	A	B	C	D
mierzeja				
wysoczyzna morenowa				

Zadanie 11. (0–1)
Poniżej przedstawiono wybrane konsekwencje wynikające z wybudowania kanałów odwadniających i wałów przeciwpowodziowych na Żuławach Wiślanych.

A. Wzmożona erozja gleb.

B. Zanik roślinności bagiennej.

C. Ograniczenie wylewów rzek.

D. Zmniejszenie wilgotności gleb.

E. Obniżenie poziomu wód gruntowych.

F. Zmniejszenie akumulacji osadów rzecznych.

G. Ograniczenie możliwości odnawiania się mad.

Uzupełnij schematy tak, aby przedstawiały możliwe dla środowiska przyrodniczego Żuław Wiślanych konsekwencje budowy kanałów odwadniających i wałów przeciwpowodziowych. Wpisz we właściwe miejsca odpowiednie litery.

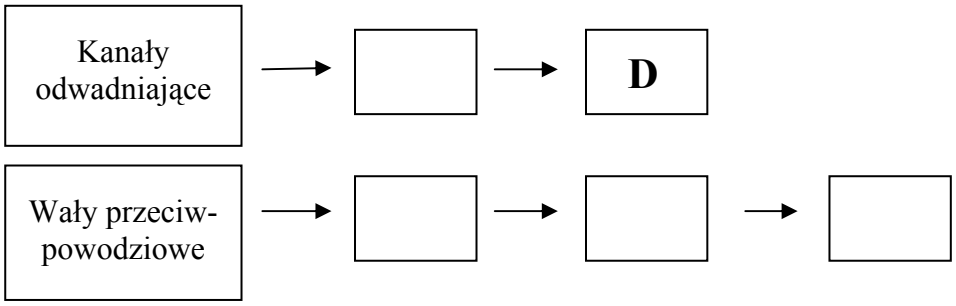

Zadanie 12. (0–1)
W tabeli podano informacje odnoszące się do planety Mars lub planety Wenus.

Wpisz obok podanych informacji znak X, wskazując, do której z planet dana informacja się odnosi.

Informacja		Mars	Wenus
1.	Postrzegany odcień planety wynika stąd, że znaczna część jej powierzchni jest pokryta pyłem tlenków żelaza.		
2.	Okres obiegu planety wokół Słońca jest krótszy od roku ziemskiego.		
3.	Średnia temperatura dolnej atmosfery jest wyższa od średniej temperatury atmosfery ziemskiej.		

Zadanie 13. rozwiąż na podstawie barwnej fotografii przedstawiającej widomą wędrówkę Słońca w miejscowości Uttakleiv w Norwegii.

Zadanie 13. (0–1)
Uzupełnij poniższe zdania, wpisując właściwe określenia dobrane spośród podanych w nawiasach.

1. Widomy ruch Słońca utrwalony na fotografii jest konsekwencją ruchu *(obiegowego / obrotowego)* ..... Ziemi.

2. Fotografia obrazuje zjawisko *(dnia polarnego / nocy polarnej)* ..... .

Zadanie 14. (0–2)
Oblicz wysokość górowania Słońca w Uttakleiv (68º12'N; 13º31'E) w czasie przesilenia letniego. Zapisz obliczenia.

Obliczenia

Wysokość górowania Słońca .....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 15. (0–1)
Wybierz zestawienie informacji, które są poprawnym uzupełnieniem i dokończeniem zdania. Zaznacz literę A albo B oraz numer 1 albo 2.

Występowanie dni i nocy polarnych w północnej Norwegii jest następstwem ruchu

A.	obrotowego,	w czasie którego nachylenie osi ziemskiej do płaszczyzny ekliptyki wynosi	1.	66°33′
B.	obiegowego,		2.	23°27′

Materiał źródłowy do zadań 16–17
Na klimatogramach przedstawiono dane klimatyczne dla dwóch wybranych stacji A i B.

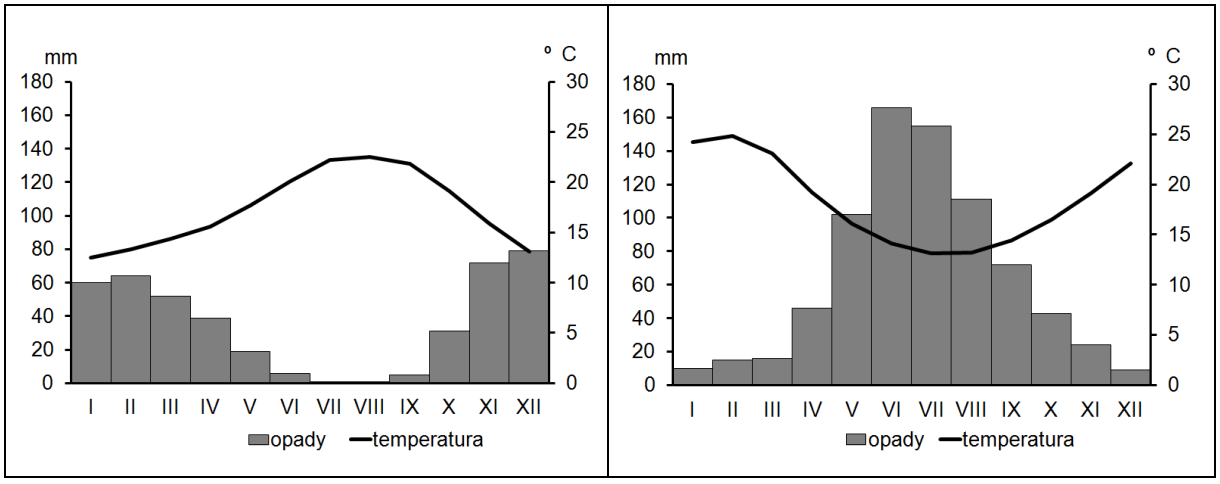

Stacja A Stacja B

Na podstawie: www.klimadiagramme.de [dostęp w dniu 10.07. 2013]

Zadanie 16. (0–1)
Oceń prawdziwość podanych informacji dotyczących klimatów stacji A i B. Wpisz znak X w odpowiednie komórki tabeli.

	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Średnia roczna temperatura powietrza na stacjach A i B jest niższa niż 20 °C.		
2.	Stacja A położona jest w klimacie podrównikowym suchym.		
3.	Najwyższa suma opadów na stacji B występuje w miesiącu, w którym Słońce góruje najwyżej nad horyzontem tej stacji.		

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 17. (0–1)
Na mapie świata numerami od 1 do 6 zaznaczono wybrane stacje meteorologiczne.

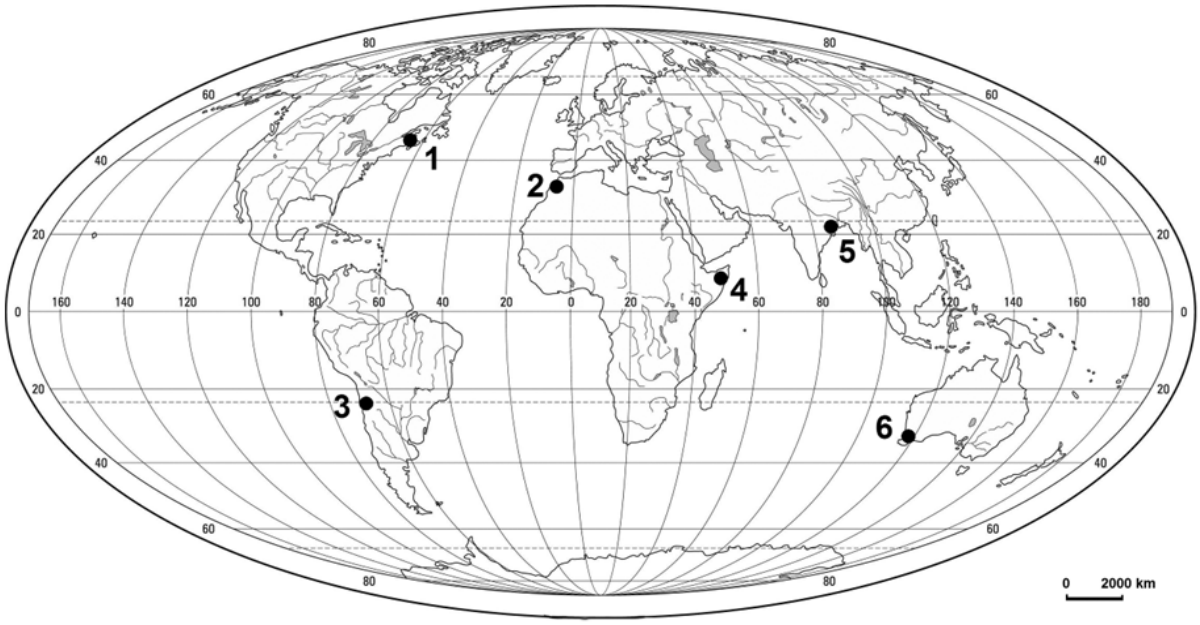

Na podstawie: *Atlas geograficzny świata*, Warszawa 2010, s. 8.

Przyporządkuj stacjom A i B numery wskazujące na mapie ich położenie geograficzne.

Stacja A ..... Stacja B .....

Zadania 18–19 rozwiąż na podstawie barwnej mapy synoptycznej.

Zadanie 18. (0–1)
Przedstawiony na mapie niż baryczny, którego centrum znajduje się na północ od Wielkiej Brytanii, wraz z układem frontów atmosferycznych przemieszcza się szybko na wschód.

Zaznacz najbardziej prawdopodobną prognozę pogody dla centralnej Polski na następne 24 godziny.

A. Początkowo wystąpi ochłodzenie z opadami śniegu i deszczu ze śniegiem. Kierunek wiatru zmieni się na północny. Następnie pojawi się ocieplenie z przelotnymi opadami deszczu.

B. Początkowo wystąpią ciągłe opady deszczu i nastąpi ocieplenie. Kierunek wiatru zmieni się nieznacznie. Następnie pojawi się niewielkie ochłodzenie z przelotnymi opadami deszczu.

C. Na krótko rozpogodzi się, a temperatura powietrza nie zmieni się. Wystąpią mgły radiacyjne.

D. Nastąpi gwałtowne ochłodzenie z przelotnymi opadami śniegu. Mgły adwekcyjne ustąpią, lecz zostaną zastąpione mgłami radiacyjnymi.

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 19. (0–1)
Oceń prawdziwość informacji odnoszących się do sytuacji pogodowej w Europie przedstawionej na mapie synoptycznej. Wpisz znak X w odpowiednie komórki tabeli.

Lp.	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Sytuacja pogodowa w Europie Środkowej jest typowa dla zimy o cechach kontynentalnych.		
2.	Wyż rozciągający się nad południową Europą ogranicza rozbudowę frontów atmosferycznych nad obszarami położonymi na południe od 47°N.		
3.	Przebieg pogody w basenie Morza Śródziemnego jest typowy dla warunków zimowych południowej części Europy.		

Zadania 20–21 rozwiąż na podstawie barwnej mapy przedstawiającej zasolenie wód powierzchniowych Morza Bałtyckiego.

Zadanie 20. (0–1)
Przyporządkuj wymienionym w tabeli akwenom Morza Bałtyckiego przyczyny zasolenia, którego wartości podano na mapie.

Akwen	Przyczyna wartości zasolenia (wpisz literę)
Zatoka Fińska	
Bałtyk Południowy	

Przyczyny zasolenia

A. Zasolenie jest w najwyższym stopniu efektem wlewów wód oceanicznych z Morza Północnego oraz mieszania się wód tego morza z wodami Bałtyku.

B. Zasolenie jest skutkiem położenia tej części Bałtyku pomiędzy strefą wlewów wód oceanicznych a strefą dodatniego bilansu wodnego wywołanego nadwyżką dopływu rzecznego i opadów w stosunku do parowania.

C. Zasolenie jest skutkiem dodatniego bilansu wodnego i jest osłabiane przez długi okres zlodzenia akwenu w klimacie umiarkowanym najbardziej zbliżonym do kontynentalnego.

D. Zasolenie jest skutkiem dodatniego bilansu wodnego w klimacie subpolarnym wynikającego z wyraźnej nadwyżki dopływu rzecznego i opadów atmosferycznych w stosunku do parowania.

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 21. (0–1)
W tabeli literami A i B oraz numerami 1 i 2 oznaczono informacje dotyczące metody kartograficznej wykorzystanej dla przedstawienia zróżnicowania zasolenia Morza Bałtyckiego.

Wybierz zestawienie informacji, które są poprawnym uzupełnieniem i dokończeniem zdania. Zaznacz literę A albo B oraz numer 1 albo 2.

Zróżnicowanie zasolenia Bałtyku zostało przedstawione za pomocą

A.	izohalin	metodą	1.	kartogramu.
B.	izobat		2.	izarytmiczną.

Materiał źródłowy do zadań 22–23

Na mapie Afryki przedstawiono podział polityczny na tle sieci rzecznej.

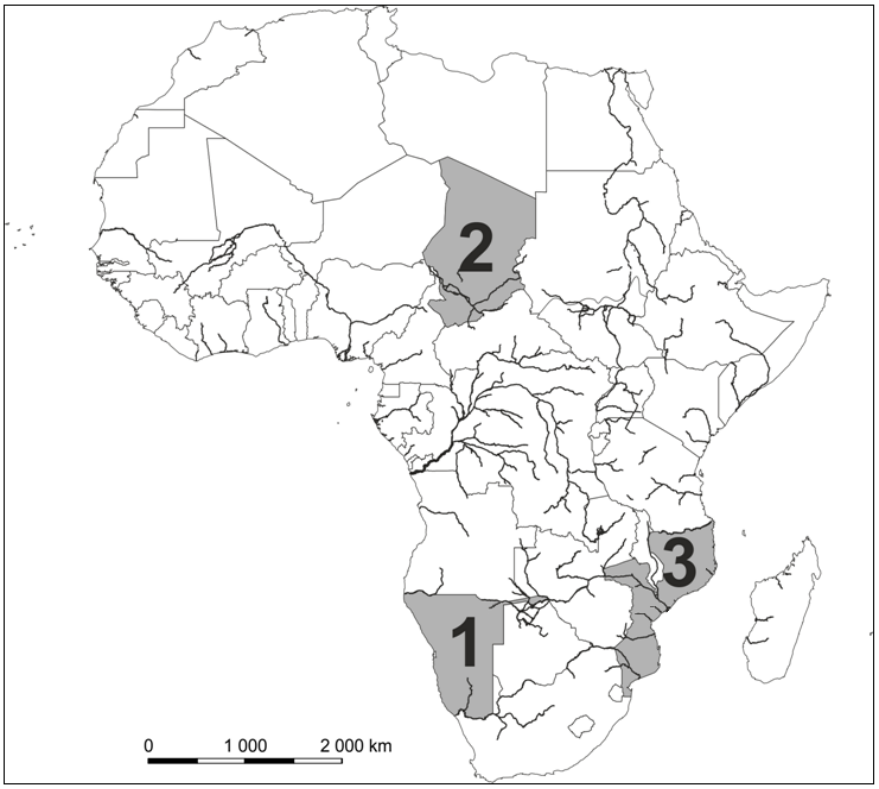

Na podstawie: Z. Dobosiewicz, *Geografia ekonomiczna Afryki*, Warszawa 1991, s. 24.

Zadanie 22. (0–2)
Wyjaśnij, dlaczego pomiędzy strefą ciągnącą się wzdłuż zwrotnika Raka a środkową częścią kontynentu występuje znaczna różnica w gęstości sieci rzecznej.

.....

.....

.....

.....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 23. (0–2)
Rozpoznaj państwa zaznaczone na mapie oraz przyporządkuj im odpowiedni opis hydrograficzny. Uzupełnij tabelę.

Państwo (numer na mapie)	Nazwa państwa	Opis hydrograficzny (wpisz literę)
1		
2		
3		

Opis hydrograficzny

A. Przez obszar państwa przepływa tylko jedna duża rzeka, która na wybrzeżu tego kraju tworzy rozległą deltę.

B. Sieć rzeczna występuje jedynie na krańcowych obszarach położonych na południu i północy państwa.

C. Gęstość sieci rzecznej jest duża, a główne rzeki uchodzą do oceanu.

D. Istnieje olbrzymia dysproporcja w gęstości sieci rzecznej pomiędzy północną i południową częścią państwa.

Materiał źródłowy do zadań 24–25
Na rysunku przedstawiono zależność intensywności jednego z rodzajów wietrzenia od warunków klimatycznych.

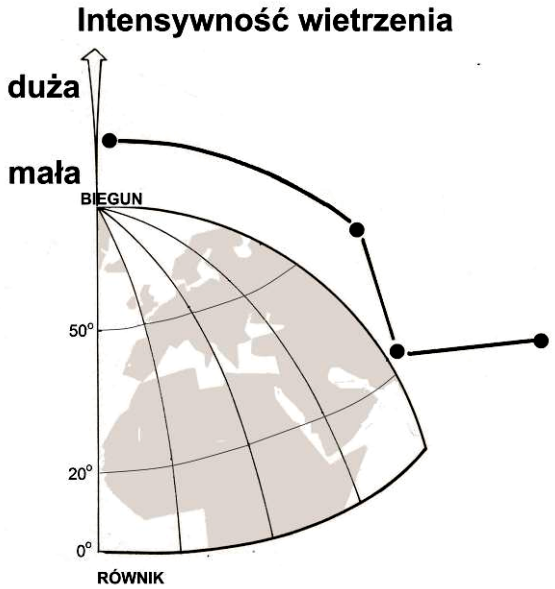

Na podstawie: W. Stankowski, *Geografia fizyczna z geologią*, Warszawa 1996, s. 122.

Zadanie 24. (0–1)
Podaj nazwę typu wietrzenia, do którego odnosi się zależność przedstawiona na rysunku.

.....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 25. (0–1)
Zaznacz cechę klimatu obszarów położonych w szerokościach okołorównikowych, sprzyjającą wietrzeniu, którego intensywność przedstawiono na rysunku.

A. Małe dobowe amplitudy temperatury powietrza.

B. Duże w ciągu roku opady atmosferyczne.

C. Występowanie w ciągu roku pory suchej i wilgotnej.

D. Występowanie stałych ośrodków wysokiego ciśnienia atmosferycznego.

Zadanie 26. (0–1)
Na rysunku przedstawiono rozmieszczenie ognisk trzęsień ziemi położonych na różnych głębokościach w Andach.

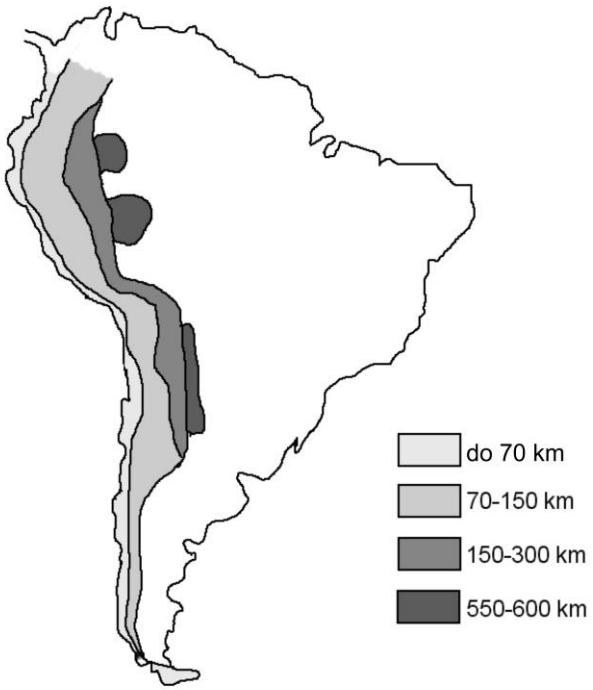

Na podstawie: W. Mizerski, *Kontynenty w ruchu*, Warszawa 1986, s. 126.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Zróżnicowanie głębokości trzęsień ziemi w Andach jest konsekwencją

A. kolizji dwóch płyt kontynentalnych.

B. odsuwania się płyty oceanicznej od kontynentalnej.

C. podsuwania się płyty oceanicznej pod kontynentalną.

D. poziomego przesuwania się płyt kontynentalnych względem siebie.

Zadania 27–28 rozwiąż na podstawie barwnej mapy przedstawiającej obszary zagrożone pustynnieniem na świecie.

Zadanie 27. (0–1)
Podaj dwie cechy położenia geograficznego obszarów zagrożonych pustynnieniem.

1. .....

2. .....

Zadanie 28. (0–1)
Przyjęta na „Szczycie Ziemi" w Johannesburgu w 2002 r. definicja pustynnienia określa ten proces jako „degradację ziem spowodowaną przede wszystkim wahaniami klimatycznymi oraz działalnością człowieka".

Podaj dwie antropogeniczne przyczyny pustynnienia obszaru wskazanego na mapie literą A.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 29. (0–1)
Na fotografii przedstawiono Szczeliniec Wielki położony w Górach Stołowych.

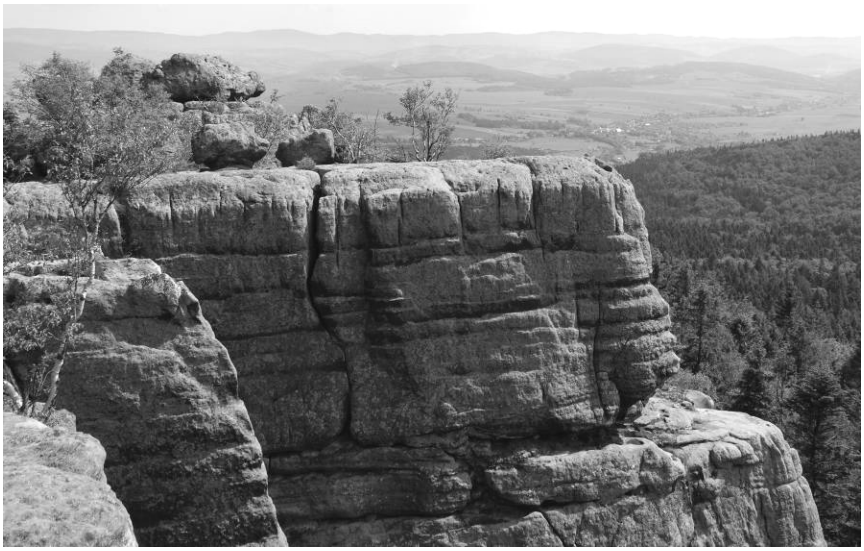

Na podstawie fotografii zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Góry Stołowe to górotwór, który

A. nie uległ wypiętrzeniu.

B. jest zbudowany ze skał magmowych.

C. nie został poddany ruchom fałdowym.

D. podlegał deformacjom ciągłym i nieciągłym.

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Materiał źródłowy do zadań 30–31

Na mapie oznaczono literami A, B, C wybrane regiony znajdujące się w różnych fazach urbanizacji.

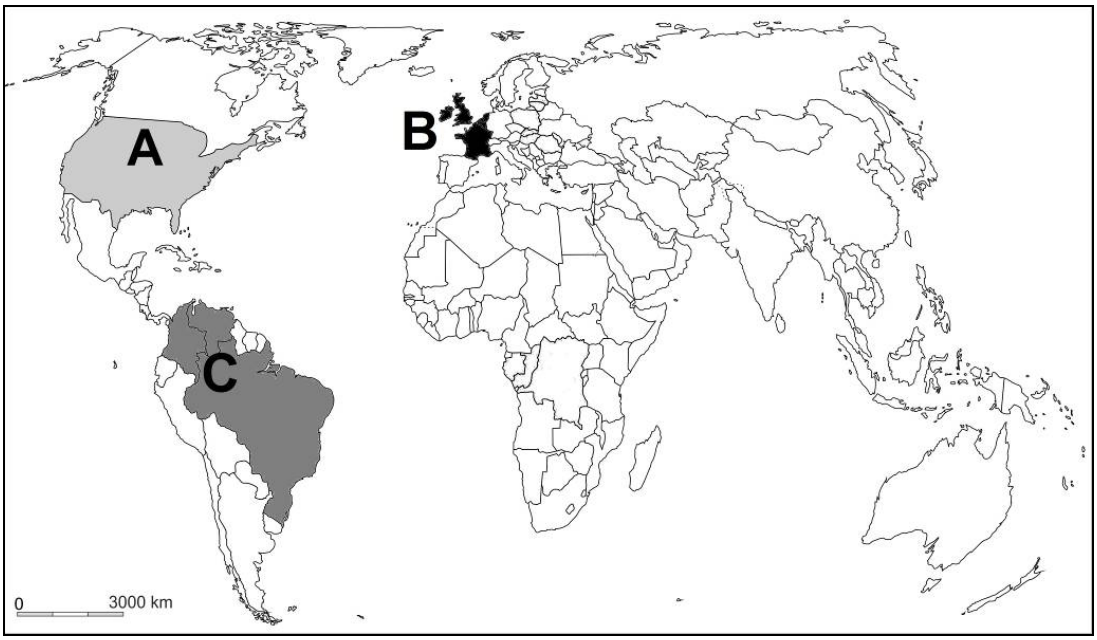

Na schemacie przedstawiono zmiany rozmieszczenia ludności miasta w czterech fazach urbanizacji, które oznaczono numerami.

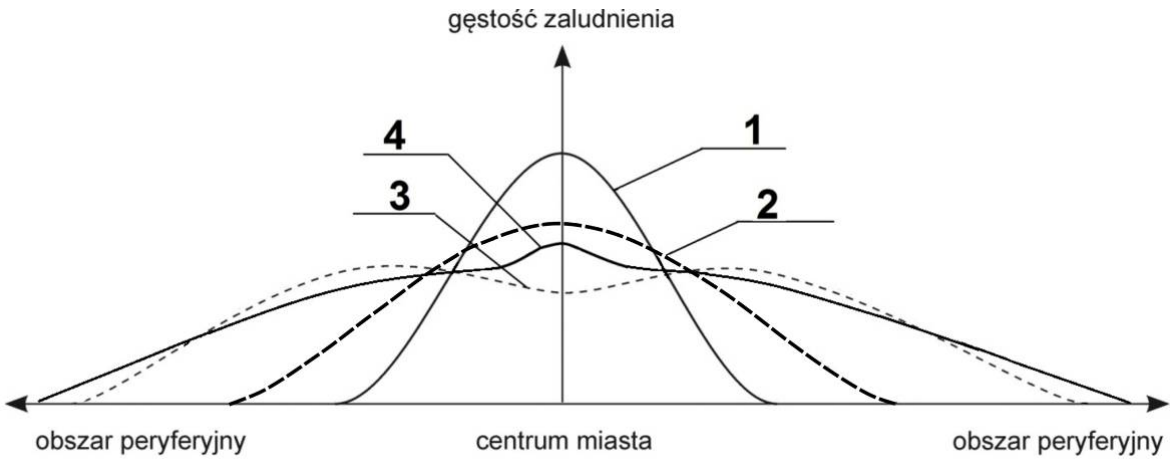

Na podstawie: J. Korba, J. Mordawski, W. Wiecki, *Geografia i człowiek*, Gdynia 2003, s. 73.

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 30. (0–2)
Przyporządkuj przedstawione w tabeli cechy procesów urbanizacji do właściwego regionu zaznaczonego na mapie literami A, B, C. Podaj numer linii, która odzwierciedla rozmieszczenie ludności na obszarach zurbanizowanych w danym regionie.

Cecha procesów urbanizacji	Region (wpisz literę)	Numer linii na schemacie
Następuje wzrost liczby ludności miast, najszybszy w ubogich dzielnicach peryferyjnych. Tę fazę rozwoju określa się jako „eksplozję miast”.		
W wielu największych miastach, zwłaszcza we wschodniej części regionu, wzrasta liczba ludności w centralnych obszarach miast. Na tereny wiejskie wkracza miejska cywilizacja.		
W całym regionie następuje spadek liczby ludności w częściach centralnych. Duże miasta charakteryzują się stagnacją demograficzną.		

Zadanie 31. (0–1)
Podaj przyczynę rozwoju miast w fazie urbanizacji oznaczonej na wykresie numerem 2.

.....

.....

Zadanie 32. (0–1)
W tekście przedstawiono proces urbanizacji zachodzący między innymi w portowych miastach w Ameryce Północnej.

W ostatnich kilkudziesięciu latach w wielkich miastach amerykańskich można zaobserwować nową fazę rozwoju polegającą na ponownym zasiedlaniu centralnych części miast przez osoby zamożne. Towarzyszy jej odbudowa i zmiana sposobu użytkowania dawnych zakładów przemysłowych, magazynów i urządzeń portowych. W większości przypadków w takich miejscach powstają obszary rekreacji i rozrywki, wielkie centra handlowe lub parki tematyczne. W Stanach Zjednoczonych ogólnonarodowy program odnowy miast zakłada poprawę warunków życia ich mieszkańców poprzez między innymi zastępowanie standardowego budownictwa nowymi domami mieszkalnymi oraz ożywienie gospodarcze dzielnic centralnych.

Na podstawie: J. Makowski, *Geografia regionalna świata*, Warszawa 2008, s. 215–216.

Wybierz zestawienie informacji zamieszczonych w tabeli, które są poprawnym uzupełnieniem i dokończeniem zdania. Zaznacz literę A albo B oraz numer 1 albo 2.

Proces urbanizacji, który opisano w tekście, nosi nazwę

A.	reurbanizacji,	a towarzyszącą mu zmianę fizjonomii zabudowy miejskiej nazywamy	1.	rewitalizacją.
B.	dezurbanizacji,		2.	restrukturyzacją.

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 33. (0–1)
Na mapie numerami 1 i 2 oznaczono wybrane państwa położone w regionie Azji Południowo-Zachodniej.

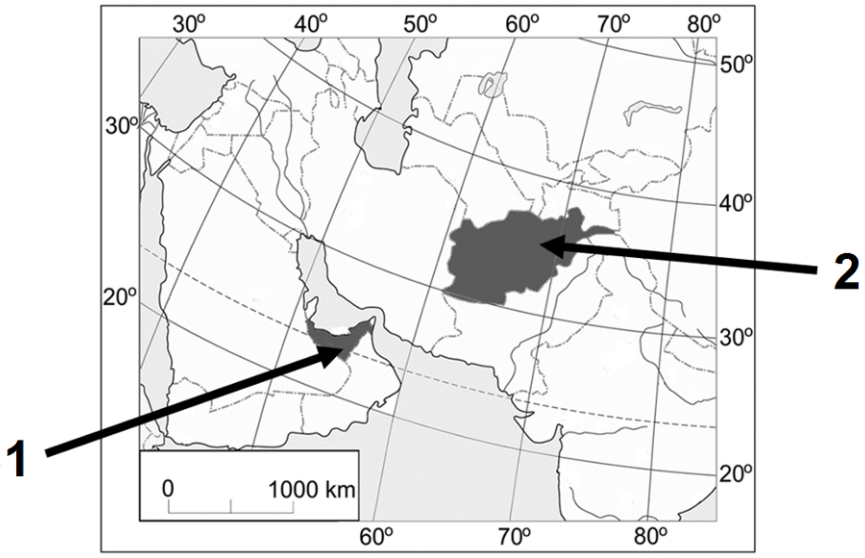

Na podstawie: http://www.jawadmella.net/id13.html [dostęp w dniu 8.06.2013]

Na wykresie przedstawiono strukturę wieku i płci jednego z państw zaznaczonych na mapie.

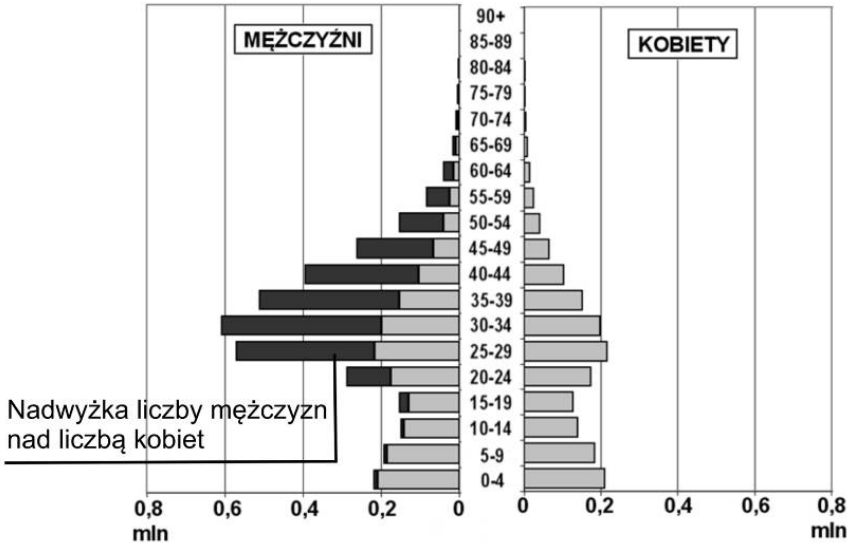

Na podstawie: www.census.gov/population/international/data/idb/region.php [dostęp w dniu 12.03.2013]

Wybierz zestawienie informacji zamieszczonych w tabeli, które są poprawnym uzupełnieniem i dokończeniem zdania. Zaznacz literę A albo B oraz numer 1 albo 2.

Struktura wieku i płci ludności przedstawiona na wykresie jest skutkiem

A.	wojny domowej	w państwie oznaczonym na mapie numerem	1.
B.	imigracji zarobkowej		2.

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 34. (0–2)
Na wykresie przedstawiono zmiany stopy bezrobocia w Polsce w latach 1990–2012.

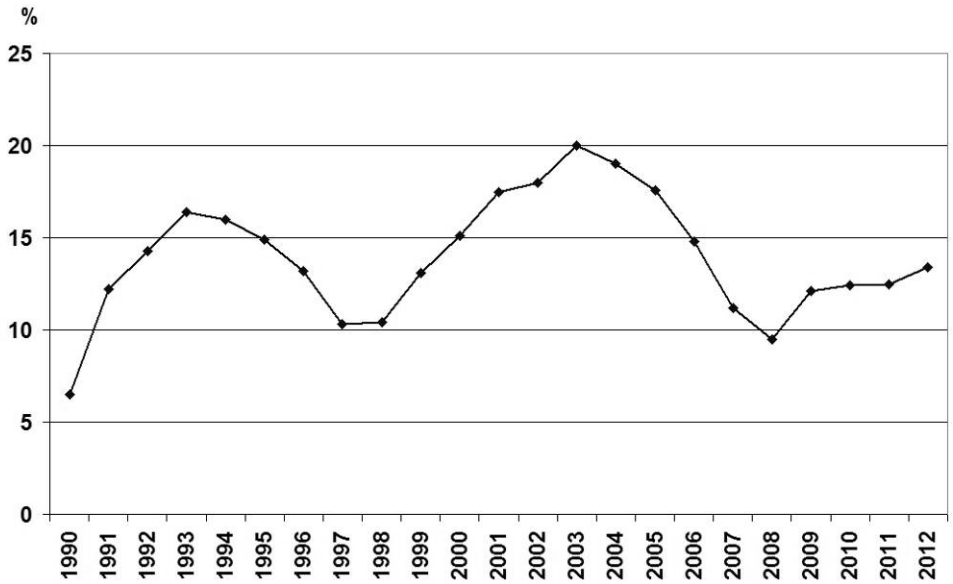

Na podstawie: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_677_PLK_HTML.htm [dostęp w dniu 1.07.2013]

Wykaż wpływ sytuacji politycznej i społeczno-gospodarczej w Polsce i/lub w Europie na zmiany stopy bezrobocia w Polsce w każdym z podanych okresów.

1990–1993

.....

.....

2004–2007

.....

.....

Zadanie 35. (0–2)
Podaj trzy przyczyny trudności ze znalezieniem pracy przez osoby wchodzące w wiek produkcyjny w Polsce po roku 2008.

1. .....

2. .....

3. .....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 36. (0–2)
Na wykresie przedstawiono liczbę kobiet przypadającą w Polsce w 2012 r. na 100 mężczyzn w poszczególnych przedziałach wiekowych ogółem oraz w miastach i na wsi.

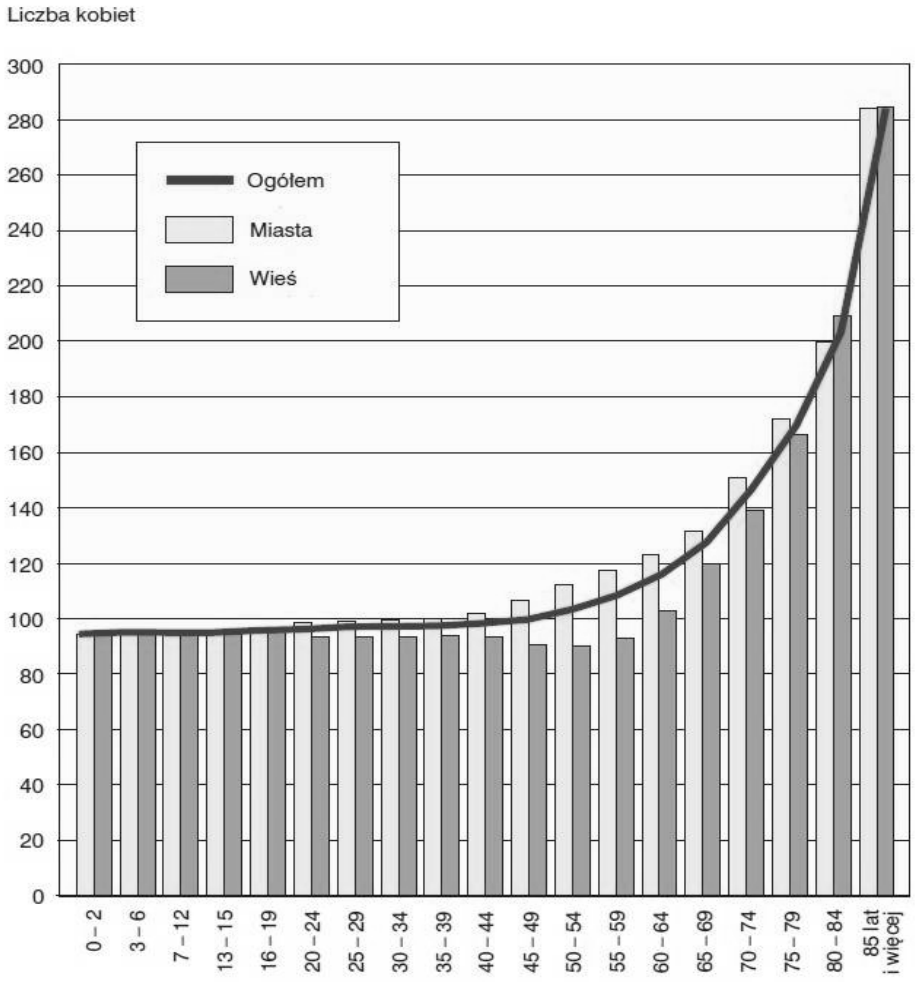

Na podstawie: *Mały Rocznik Statystyczny 2013*, GUS, Warszawa, s. 119.

Na podstawie wykresu sformułuj trzy wnioski dotyczące struktury płci ludności Polski w 2012 roku.

1. .....

.....

2. .....

.....

3. .....

.....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Materiał źródłowy do zadań 37–38

Na wykresie przedstawiono saldo migracji w miastach w Polsce w latach 1971–2009.

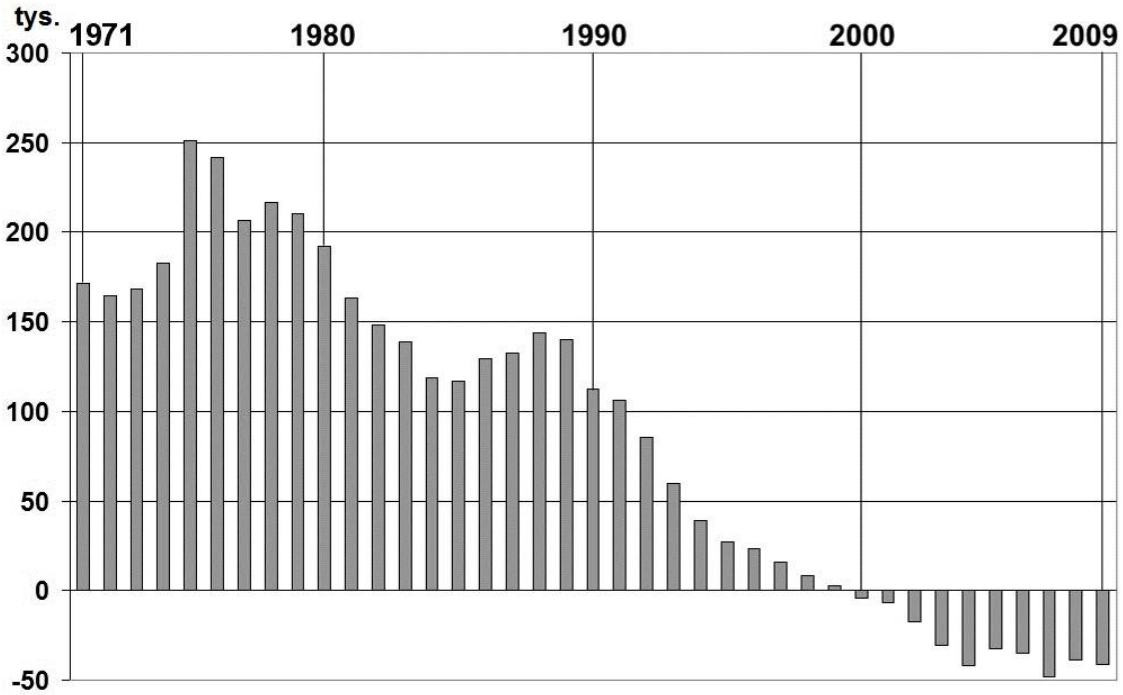

Na podstawie: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_646_PLK_HTML.htm [dostęp w dniu 2.07.2013]

Zadanie 37. (0–1)

Wyjaśnij, dlaczego w Polsce nastąpiła w miastach zmiana salda migracji z dodatniego na ujemne.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 38. (0–1)

Zaznacz główny czynnik, który miał wpływ na zmiany salda migracji w miastach w Polsce w latach 1971–1975.

A. Prywatyzacja zakładów przemysłowych.
B. Restrukturyzacja przemysłu.
C. Industrializacja w miastach.
D. Proces dezurbanizacji.

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 39. (0–2)
W tabeli przedstawiono gospodarstwa rolne w Polsce według grup obszarowych użytków rolnych w 2000 i 2011 r.

Rok	Gospodarstwa rolne według powierzchni użytków rolnych w odsetkach				
	<5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	>50 ha
2000	71,1	15,7	9,4	3,3	0,5
2011	68,9	15,2	10,3	4,4	1,2

Na podstawie: *Rocznik Statystyczny Rolnictwa 2012*, GUS 2012, s. 105.

Uzasadnij, podając dwa argumenty, że zmiany zachodzące w strukturze wielkościowej gospodarstw rolnych mogą być korzystne dla rozwoju gospodarki rolnej.

1. .....

.....

.....

2. .....

.....

.....

Zadanie 40. (0–2)
Podaj, które z państw w każdym z zestawów A i B odróżnia się od pozostałych typem gospodarki rolnej. Odpowiedź uzasadnij.

A. Wietnam, Mongolia, Bangladesz, Indie

B. Argentyna, Australia, Francja, Kanada

A. Państwo .....

Uzasadnienie .....

.....

B. Państwo .....

Uzasadnienie .....

.....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 41. (0–1)
Na mapie przedstawiono obszary występowania gazu ziemnego zawartego w łupkach na terenie Polski.

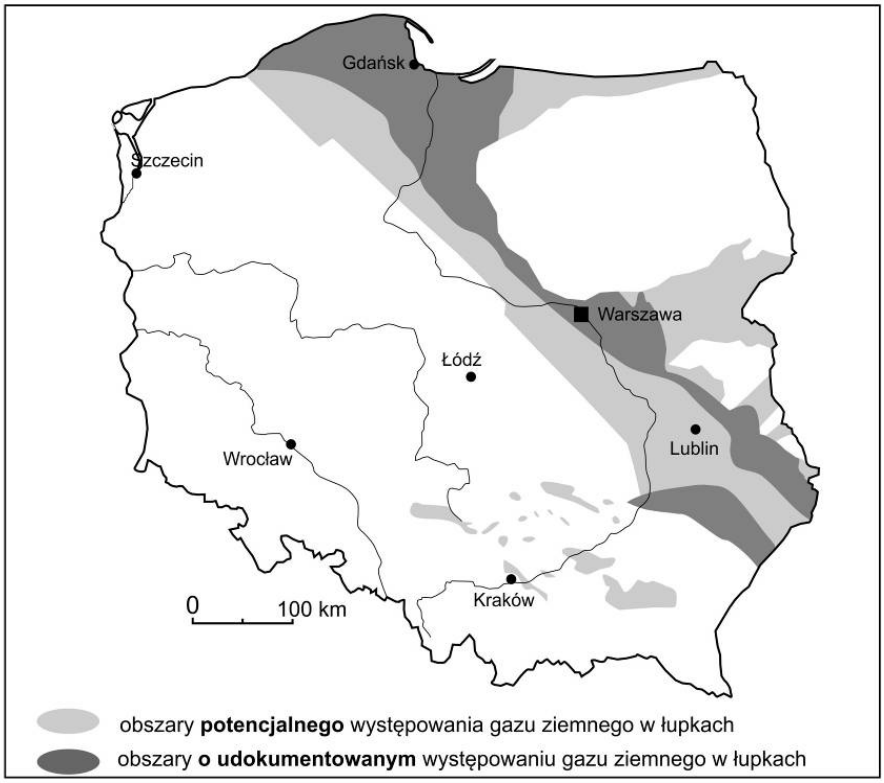

Na podstawie: http://wydobycie.pl/ [dostęp w dniu 13.09.2013]

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.
Obszary o udokumentowanym występowaniu gazu ziemnego w łupkach znajdują się głównie na obszarze

A. wału środkowopolskiego.
B. monokliny przedsudeckiej.
C. zapadliska przedkarpackiego.
D. platformy wschodnioeuropejskiej.

Zadanie 42. (0–1)
W Świnoujściu realizowana jest jedna z największych inwestycji państwowych w Polsce – budowa gazoportu służącego do odbioru i przesyłu w głąb lądu skroplonego gazu ziemnego, importowanego drogą morską.

Oceń prawdziwość zdań odnoszących się do przyczyn podjęcia wymienionej inwestycji, wpisując znak X w odpowiednie komórki tabeli.

Lp.	Zdanie	Prawda	Fałsz
1.	Rosja ogranicza eksport gazu ziemnego do państw Europy Środkowej i Zachodniej.		
2.	Plany polskiego rządu zakładają wzrost dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego.		
3.	W Polsce zmniejsza się wydobycie konwencjonalnego gazu ziemnego z uwagi na wyczerpywanie się jego zasobów.		

Zadanie 43. (0–1)

Na wykresie przedstawiono ceny gazu ziemnego wydobywanego w Rosji, które Gazprom stosował dla odbiorców tego surowca – wybranych państw Unii Europejskiej w roku 2009 i 2010.

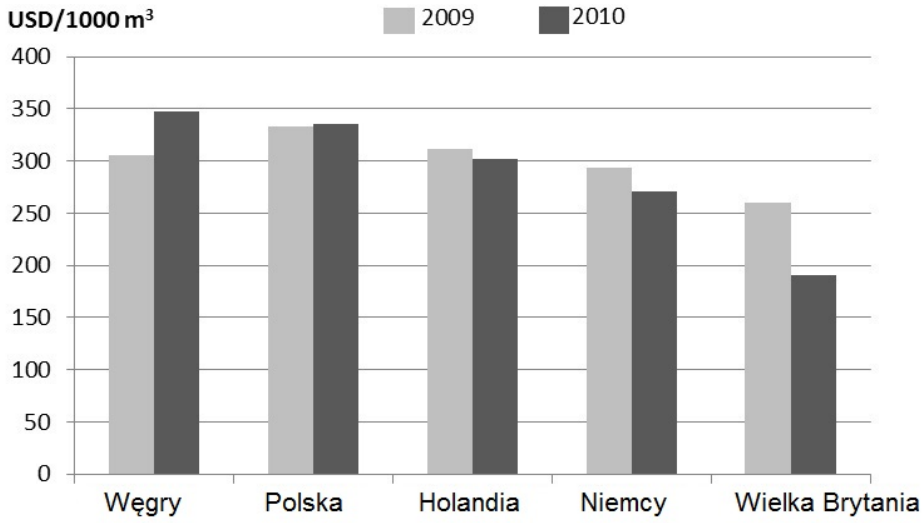

Na podstawie: *http://wyborcza.biz/biznes/0,0.html*, wydanie internetowe z dnia 5.03.2011; [dostęp w dniu 18.07.2013]

Wyjaśnij, dlaczego w stosunku do niektórych państw Unii Europejskiej w handlu zagranicznym Gazprom stosował inne niż dla Polski i Węgier ceny na eksportowany gaz ziemny.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 44. (0–1)

W tabeli przedstawiono udział wybranych państw w światowej produkcji niektórych produktów i wyrobów przemysłowych w 2011 r.

Nazwa państwa	Udział w produkcji świata w %			
	stal surowa	samochody osobowe	uran	gaz ziemny[1]
	45,1	22,9	1,4	2,9
	4,7	2,5	6,7	19,9
	5,7	10,7	3,2	18,2

[1] Dane z 2010 r.

Na podstawie: J. Kądziołka, K. Kocimowski, E. Wołonciej, *Świat w liczbach 2013*, Warszawa 2013, s. 71, 75–76, 79.

Uzupełnij tabelę nazwami państw wybranymi spośród wymienionych poniżej.

Chiny, Polska, Rosja, Stany Zjednoczone

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 45. (0–1)
Na wykresie przedstawiono dynamikę produkcji wybranych wyrobów przemysłowych w Polsce w 2011 r. w porównaniu z rokiem 2005, dla którego wartość produkcji przemysłowej przyjęto za 100.

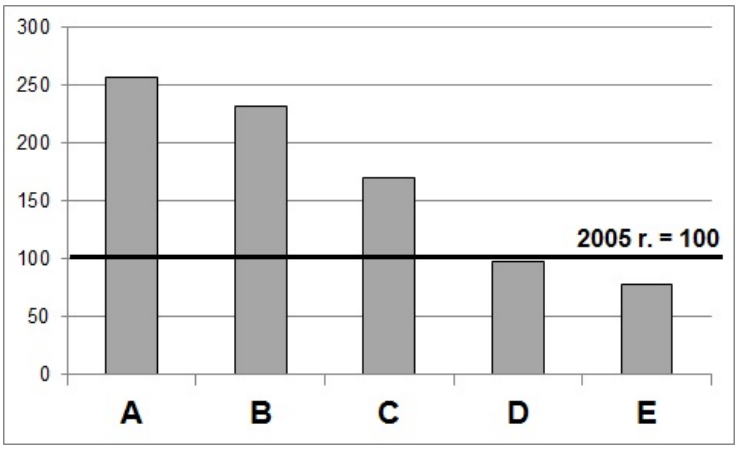

Na podstawie: *Rocznik Statystyczny Przemysłu*, GUS 2012, s. 87–89.

A – produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych
B – produkcja urządzeń elektrycznych
C – produkcja pojazdów samochodowych
D – produkcja odzieży
E – wydobycie węgla

Uzasadnij, że dynamika produkcji przedstawionych na wykresie wyrobów odzwierciedla proces restrukturyzacji zachodzący w przemyśle Polski.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 46. (0–1)
Podaj dwie przyczyny zmian w produkcji węgla w Polsce w roku 2011 w porównaniu do roku 2005.

1. .....

.....

2. .....

.....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Zadanie 47. (0–1)
W tabeli przedstawiono wielkość produkcji przemysłowej niektórych wyrobów w Polsce w wybranych latach.

Produkt przemysłowy	Jednostka miary	1980	1990	2000	2011	Przyczyna zmian w wielkości produkcji (wpisz literę)
odbiorniki telewizyjne	tys. sztuk	900	748	6 287	20 674	
srebro	t	766	840	1 140	1 260	
stal surowa	mln t	19,5	13,6	10,5	8,8	

Na podstawie: J. Kądziołka, K. Kocimowski, E. Wołonciej, *Świat w liczbach 2013*, Warszawa 2013, s. 132–133.

Przyporządkuj do każdego wyrobu przemysłowego główną przyczynę zmian wielkości jego produkcji. Wpisz do tabeli odpowiednie litery.

Przyczyny zmian
A. Spadek popytu na rynku krajowym wynikający z dużego importu tego produktu z krajów wysoko rozwiniętych.
B. Prywatyzacja oraz likwidacja wielu zakładów w latach 90. XX wieku.
C. Duży napływ kapitału zagranicznego połączony z całkowitą prywatyzacją zakładów przemysłowych.
D. Wzrost produkcji w Kombinacie Górniczo-Hutniczym Miedzi (KGHM), wynikający z ogólnoświatowego wzrostu cen surowców.

Zadanie 48. (0–1)
Na mapie zaznaczono wybrane państwa Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu.

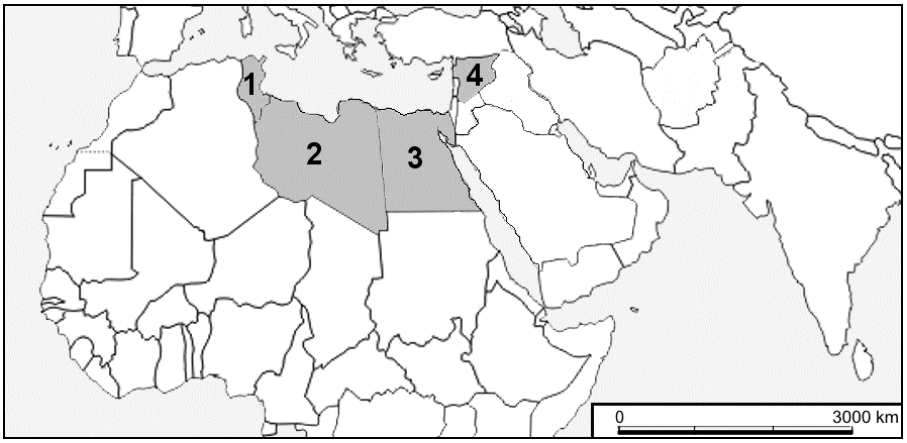

Na podstawie: *Ilustrowany atlas świata*, Warszawa 2012/2013, s. 217.

Protesty społeczne trwające od 2010 r., zwane „Arabską Wiosną Ludów", objęły swym zasięgiem między innymi państwa zaznaczone na mapie. W jednym z tych państw doszło do wojny domowej między rebeliantami a wojskami prezydenckimi, w trakcie której użyto wobec ludności cywilnej broni chemicznej.

Podaj nazwę tego państwa oraz numer, którym oznaczono na mapie jego położenie.

Nazwa państwa ..... Numer na mapie .....

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

BRUDNOPIS

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl